

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

❀ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ ❀

12—

— "Αθεος! Εται δα ξνας γηγορος ανθρωπακος, ψιθυρισε ή κυρά Ξνιθή.

— "Αθεος! Η λέξη αυτή της γιόμιζε τη φχντασία και θέθελε να την ξαναπή πολλές, πολλές φορές για να νοιώση βριθειά το νόημά της, να τηνέ χορτάση.

— 'Απδ τα σιγαλά ποτάμια να φοβᾶσκι, άποκριθηκε ή κυρά Κατίνα κουνώντας τδ κεφάλι της.

Σιγαλιά.

— Και που νάξερες και τδ χερότερο, πρόστεσε.

— 'Η άλλη γούρλωσε τα μάτια της, περίεργα.

— Είναι και δάσκαλος.

— Πωπώ! Άλλοιμονο στά παιδιά του κόσμου είπε ή άλλη και χτύπησε τδ χέρι: στις γόνατό της.

— Που φτάσαμε άλγηθεια. Δασκάλοις να διδάσκουνε την άθετα. Μα δὲν υπάρχει γι αύτους τους άνθρωπους νόμος;

— Καλέ τι τα θές αυτά; αύτοι θέλουνε κάψιμο. Να δης ξπειτα τδ ξανακάνει άλλος; Μα τους άφησανε και βροχτέφανε.

— Πάξει θά μας κάγουνε δλευς μασσώνους.....

Σιγαλιά. Η κυρά Κατίνα ξακολουθήσε να ράγη, ή άλλη φαινότανε δυθισμένη σε συλλογή.

— Τό καλό που τὸν ένοιωσε γλήγορα δ διευθυντής του σκολειού και τὸν πέταξε. Μεσ τδπε ή μάννα ένδες παιδιού.

— "Οπως πετάει κανεις την κάμπια άπδ τδ φύλλο, πρόστεσε ή άλλη.

Οι δυδ γυναικες κοιταχτήκανε τρομαγμένες.

— Και πως μπορεις και τὸν αιστάνεσαι τέτοιον άνθρωπο μέσω στδ σπίτι σου;

— "Ισια ίσια μόλις τέμαθα, άμέσως πήγα και τούπα να μοσ διειάση την κάμπαρα. Μεσ χρευστάει και δυδ νοίκια. Χαλάλι του κι αύτά τους τα χαρίζω. Μολυσμένα λεφτά για δὲ θέλω, οις ειμαι και φτωχιά...

— Σωστό.

— "Άμα φύγη, σκέφτευμε να καλέσω τὸν παπᾶ Θχνάση να μοσ διειάση ένα δγικασμό στὴν κάμπαρα αύτους να καθαρίση κι ζλο τδ σπίτι. Κατάλαβεις; Γιατ να μπη ή άλλος σε σπίτι μολυσμένο;

— Σωστά, σωστά.

— "Άμ τι; ζμα χάσουμε και τη θρησκεία μας, η άλλο πια μας μένει;

— Η κυρά Ξνιθή σταυροκοπήθηκε άργα τρεις φορές.

— 'Ο Θεδς για μας φυλάξη άπδ ένα τέτοιο κακό, ψιθύρισε. Μα γιατι τους φυλάει δ θεδς και δὲ ρήγνει φωτιά να τους κάψῃ;

— "Αμ τους περιμένει βλέπεις να μετανοήσουνε.

— Ουμ' άνθρωποι για να μετανοήσουνε.

— 'Αλγηθεια αύτοι είναι άμετανόγητοι. Αύτοι τδ κά-

νουνε καλέ για τα λεφτά. Ναι. Για τα λεφτά. Εμένα μοσ τα ξήγησε αυτά μιά μέρα δ μαστρδ Δημήτρης δ παπούστης. Είναι, μοσ είπε, παιδί μου μιά έταιρεια στδ ξέωτερικό που σκορπάει λεφτά, πολλά λεφτά, για να μας άλλαξη την πίστη. "Οπαις θέλει γράφεται σ' αυτήν την έταιρεια και γιατιζει την τσέπη του λίρες...

— Η κυρά Ξνιθή γούρλωσε τα μάτια της.

— "Εται λοιπόν. Δίνουνε λίρες; ρώτησε σκεφτικά.

— Κάθε μήνα...

— 'Η άλλη βυθίστηκε σε σκέψη, άμιλητη.

— Κι δ κακομοίρης δ Μανόλης μου που κάθεται τώρα τόσον καιρό δίχως δουλειά, ψιθύρισε.

— Ο Μανόλης δ σοβατζής είτανε δ άντρας της.

— Η φιλενάδα της τηνέ κοίταξε στα μάτια κάμποσην ώρα.

— Τι θέλεις να πης με αύτό; ρώτησε.

Κενη κοκκίνησε.

— Τίποτα, τίποτα... Μα δὲ σοσ φαίνεται άλγηθεια σπουδαίο; Κάθε μήνα να τους έρχονται λίρες;

— Σορκισμένοι και κείγοις κ' εί λίρες τους.

— Βέβαια. Ποιδς τα θέλει τέτοια λεφτά.... Μα δὲ μούπες πως τονέ μυριστήκανε πώς είνε άθεος;

— "Άμ κρύβουνται τέτοια πράματα; Τα παιδιά δώσανε ειδησηγή. Τδ είπαγε στδ σπίτια τους. Εμένα μοσ το είπε ή κυρίε Έλέγκω πούγε τδ μεγάλο τδ γιού της στήγαντας του. Καλ σάν τδ άκουσε κυρά μου δ πατέρας του παιδιού σηκώνεται μιά και δυδ και σοσ πηγγάνει στδ διευθυντής. Δε μοσ λέες — τού λέεις — γιατι σοσ σέλνουμε δω τα παιδιά μας, για να τα κάνετε χριστιαγούς ή μασσώνους; Τι τονέ θέλεις αύτόνε τδ μασσώνο και τονέ φυλάξεις δεδω μέσα; "Εται κείνος έκανε άνακριση, άνακαλόφτηκε τδ μυστικό και τὸν πέταξε.

— Τι πράματα, τι πράματα άπιστευτα. Μα δὲ γινότανε τίπωτις άλλο, παρά πήγε να γίνη δάσκαλος;

— "Α! έδω φαίνεται πώς είσαι γυναικα άμυαλη. "Άμ πίτηδες τους δίχουνε τους τέτοιους στδ σκολειά. Γιατι ποιόνε θέλεις να τρεβήξουνε με τδ μέρος τους; Σένα και μένα, όχι βέβαια. Ένηφ τα παιδιά που δὲν πολυκαταλαβίκινουνε είνε εύχολο.

— 'Η άλλη τηνέ κοίταξε με θαμασμό. "Ολα αύτη τάξερε, σε άλλα έμπαινε μέσα. "Έκεισε τδ μυαλό της.

— Η κυρά Ξνιθή έδγαλε ένα βαθὺν άναστεναγμό άπδ τδ στήθος της, έκανε πόλει τδ σταυρό της και σηκώθηκε δρθια.

— "Ο Θεδς να βάλη τδ χέρι του. Μή χερότερα.

— Δὲν κάθεσαι; που θά πάς; νωρίς είναι άκρια.

— Θά πάω να έτοιμασώ τίποτα για τδ δράδυ. Βλέπεις αύτοις δ άχατρευτος δ ζντρας μου δὲν έννει να φέρη τίποτα. "Ο, τι κάνουνε τα χεράκια μου. Δε βρίσκει-

λέει, δουλειά. Μπεκρηλίκια βρίσκει.

— Ερυγε. "Ερτασε στὸ σπίτι τις. "Εφερε γέρο τὴν ματιά της σὰ νὰ ζητοῦσε κάτι.

— 'Ακοῦσε ἐκεῖ νὰ δίγουνε λίρες. Καὶ κάθε μῆνα! μουρμουρίσεις.

"Ετσυψε κάτω ἀπὸ τὸ κρεβῆτι καὶ τράβηξε ἔνα πκληρό, τρύπιο πκπεύτσι. "Επειτα τόκρυψε κάτω ἀπὸ τὴν ποδιά της, ἔκλεισε τὴν πόρτα καὶ βγήκε. Θάπρεπε νὰ περάσῃ κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς κυρά. Κατίνας μὲ προτίμησε νὰ πάρῃ ἄλλο δρόμο.

Σὲ λίγο ἔμπαινε στὸ μαγαζὶ τοῦ μαστρὸ Δημήτρη.

— Καλησπέρα μαστρὸ Δημήτρη. Τὶ κάνεις; φώναξε γελώντας.

'Ο μαστρὸ Δημήτρης εἶτανε δ παπούτσις τῆς γειτονιᾶς. "Ολοὶ τὸν ἀγκαπούτανε, δλοι τὸνε σεβόντανε. Μιὰ φορά εἶτανε νοικούρης κι αὐτὸς μὲ μαχαζὶ ὅπου δουλεύχει δέκα καλφάδες, ἔπειτα γέρασε, ἔπεισε δέκα ποὺ κατάντησε μπαλωματής.

— 'Εδῶ πολεμάω, φιθύρισε κείνος τοποθετώντας καλήτερα τὰ γυαλιά σταυτιά του.

— 'Ενα μπάλωμα θέλω νὰ μοῦ βάλγε.

Καίνος πῆρε στὸ χέρι του τὸ παπούτσι, τὸ κοίταξε.

— Αὔριο θάνε ἔτοιμος; εἰπε.

— Αὔριο! Τὸ χρειαζόμουνε ξέρεις. "Έχω κάπου νὰ πάω, εἰπε σὲ παρακαλεστικὸν τόνο.

— Σὰν εἶναι ἔτοι... Κάτσε, περίμενε.

'Η κυρά Ξενθή πήρε μὲ θέση πάνω σὲ μὰ κάστα τοῦ πετρέλαιου, γιομάτη παλησπάπουτσα. 'Ο μαστρὸ Δημήτρης πήρε ἔνα κομμάτι πετσί, τὸ θούτης σ' ἔνα μαστέλλο νερὸ γιὰ νὰ μαλακώσῃ, ἔπειτα τοῦργαλε κι ἄρχισε νὰ τὸ κοπανίζῃ πάνω σ' ἔνα σίδερο ἀκκουμπημένο στὸ γόνατό του.

— Δὲ σοῦ πονάει τὸ γόνατο; ρώτησε ἡ κυρά Ξενθή.

— Τώρα πιά. Ψήθηκε τὸ κρέας.

'Ο μαστρὸ Δημήτρης προσπαθεύστε νὰ περάσῃ ἔνα ψιλὸ σπάγγο στὴν τρύπα τῆς δελόνας μὰ τὰ μάτια δὲν τὸνε δογμούστηνε κ' ἡμύτη τοῦ σπάγγου, κ' ψιλοστρημένη καὶ σκλιωμένη ξέφευγε πάντα διστούσεις τὸνε τὸνε ἔναντιναγκήση.

— Ατιμα γεράματα, μουρμουρίσεις.

— Ω; τόσο ςλλος; πέργουνε λίρες κάθε μῆνα καθιουνται, εἰπε ἡ κυρά Ξενθή.

Τὴν κοίταξε λοξά.

— Λίρες; ποιοι παίρνουνε λίρες;

— Νὰ δὲν τοὺς ξέρεις; εἰ δύεις!

— Α! Λὲ; γι' αὐταύρους; φιθύρισε κουνώντας τὸ κεφάλι του.

— Βέβαια. "Έχουμε ξέρεις καὶ στὴ γειτονιά μας ἔναν.

— Μπά. Καὶ παισόνε; ρώτησε κείνος τρυγώντας μ' ἔνα συνδλι τὸ πετσί.

— "Ενας δάσκαλος!

— Μπά. Δάσκαλος κιόλας;... Μὰ σάμπως εἶναι ἔνας

καὶ δυό. Πληγήσινονε καθεμέριχ. '(;) παρᾶς βλέπεις....

εἰπε σ' ἔνα πολύξερο υφος.

Κείνη ἔσκυψε τὸ κερμί της διστού τὸ κεφάλι της νάγγιξη σχεδὸν τὸ κεφάλι του.

— Μὰ δὲ μοῦ λές, μαστρὸ Δημήτρη, ἐσύ τὰ ξέρεις αὐτά. Εἶνε ἀλγήσις πῶς τοὺς στέλνουνε κάθε μῆνα λίρες;

Κείνης χαμογέλασε.

— Αῖ! μ' αὐτὸ πὰ δὲν εἶναι μυστικό!

— Η κυρά Ξενθή τὸν κοίταξε στὰ μάτια.

— Καὶ παίρνει δηποιος θέλει; ρώτησε.

— Μὰ δηποιος πάει καὶ δηλώσει.

— "Α!

— Βέβαια. Πρέπει νὰ δηλώσῃ πρῶτα. "Επειτα τοὺς πάνε μέσα σὲ μὰ σκοτεινὴ κάμηρα καὶ κεῖ τοὺς βάζουνε νὰ πατήσουνε τὸ Βαγγέλιο.

— "Α! ἔκκανε ἡ κυρά Ξενθή μὲ φρίκη.

— "Επειτα ἀρχίζουνε κ' ἔρχουνται: εἰ λίρες.

— Κάθε μῆνα; ρώτησε κείνη μὲ μάτια γουρλωμένα γιομάτα δίψι.

Σιγαλιά. Τώρα μέσα στὸ στενὸ μαγαζάκι τοῦ μαστρὸ Δημήτρη δὲν ἀκουγότανε παρὰ δ χτύπος τεῦ σφυριοῦ πάνω στὸ βρεγμένο πετσί πιστὸ προσπαθεύσε γὰ τὸ δαμάση πάνω στὸ γόνατό του.

— Καὶ ποιέις τὰ στάλνει τὰ λεφτὰ Μαστρὸ Δημήτρη.

Κείνος ἔκκανε μὲ χερογαμίκη πολυτίμιαντη, μυστηριώδικη.

— "Ερχουνται ἀπίξι.

Σιγαλιά.

— Μὰ ἡ ἔξουσιά πῶς τοὺς δηρίνει; Τὶ κάνει;

Κείνος χαμογέλασε πάλε μὲ τὸ πολύξερο υφος του.

— Αῖ. Σὰν πολλὰ ζητᾶς. 'Ω; ἐδῶ καὶ μὴ παρέκει.

— Μὰ εἶναι: δηλαδὴ τίποτα;... ρώτησε κείνη σ' ἔναν τόνο γιομάτο ίποψίες.

— Σιγοῦ. 'Εδῶ εἶναι μεγάλα πρόσωπα στὴ μέση.... Μὰ τὶ θέλεις; νάνακατώνεσαι; "Έχουνε κ' εἰ τοῖχοι αὐτιά. 'Ο θεῖς μόνο νὰ δάλη τὸ κέρι του... εἰπε σὲ τόνο μυστηριώδικο.

Τὲ παπούτσι εἶτανε ἔτοιμο μὲ ἡ κυρά Ξενθή δὲν ἔνοοςε νὰ σηκωθῇ. "Έτεκε στὸν δηριούρεμένη.

— "Έτσι λοιπόν, τοὺς βάζουνε καὶ πατάνε τὸ Βαγγέλιο.... Δὲ μοῦ λές; Δίχως; γὰ πατήσουνε τὸ Βαγγέλιο δὲ γίνεται;

— Τίποτα. Μπορεῖ νὰ δησκεθούνε κ' ουτερά νὰ τοὺς γελάσουνε. Ξέρουνε αἴστοι τὶ κάνουνε δημ τὶ θαρρεῖς;

Κείνη ξεροκατάπιε.

— 'Ακοῦσε ἐκεῖ νὰ πατάνε τὸ Βαγγέλιο! Μὰ πῶς τὰ βραστάει αὐτὰ δ μεγαλοδύναμος; Νὰ τὶς προσάλλεις πάλε κλέψει τὸ προσκυνητάρι τοῦ ἄγιου Σπυρίδωνα ποὺ εἶτανε στὸ δρόμο τοῦ ψυχικοῦ. Γιατὶ δὲν τοὺς ξέ-

ράνε τὰ χέρια;

“Ο μαστροΔημήτρης σταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κοπάνισμα τοῦ πετσιοῦ.

— Νὰ σεσ πῶ. Μεγάλη ἡ χάρη του μὰ σὰ δὲν εἴταινε ίκανός νὰ φυλάξῃ τὸ σπίτι του, καλά του κάνων. Ἐπιτέλους δὲ χρειάζεται ἀδερφὲ καὶ τόση ὑπομονῆ. Νὰ, ἔτοι αὐτοὶ καλοπεργοῦνε καὶ μεῖς τοερεύόμαστε.... εἰπε μὲ κάποιαν ἔξαψη στὸ πρόσωπο.

— Αὐτὸ λέω καὶ γὼ μαστροΔημήτρη μου, εἰπε ἡ κυρὰ Ξενθή κουνώντας τὸ κεφάλι της.

‘Ακούμπησε χάμω τὸ σφυρὶ καὶ σηκώθηκε ὅρθιος.

— Αἱ τὶ νὰ γίνῃ ὑπομονὴ κυρὰ Ξενθή. Μιὰ ζωὴ είναι αὐτή.

— Νχι, δὲ σοῦ λέω μόνο ποὺ βασταζεται κανεὶς...

Γύρισε στὸ σπίτι της. Νύκτα, σκοτάδι. Ἀναψε τὸ καντήλι ποὺ μέσα ἀπὸ τὸ τριανταφυλλένιο γυαλί του σκόρπισε ἔνα γλυκὸ φῶς στὸ στεγνὸ πρόσωπο τοῦ ἀγίου μὲ τὶς ξεδαμμένες μπογιές. Ἐπειτα πήρε μιὰ καρέκλα καὶ κάθησε στὸ παράθυρο ἀκκουμπάντας τὸ κεφάλι στὸ χέρι, συλλογισμένη. Τὸ φεγγάρι περγοῦσε γλίγορα μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα, διαστικό, σὰ νάτρεχε κάπου νὰ φτίσῃ... Τὰ λόγια τοῦ μαστροΔημήτρη βουλίζανε σταύτιά της... Ήττανε τὸ Βαγγέλιο κ’ ἐπειτα λίρες, λίρες...

Περάσανε ώρες. Ὁ άντρας της ἀκόμα δὲν εἶχε γυρίσει... Κάποτε ἀκούστηκανε τὰ βίμπιτά του πάνω στὸ πεζοδρόμιο... Μπήκε μέσα στὴν κάμπρα σὰν πάντα τρεκλίζοντας. Μιὰ βίχα κρασιοῦ τηγὲ χτύπησε στὴ μύτη.

— Πέλε μεθυσμένος, μουρμούρισε.

Τραύλισε κάτι λέξεις δίχως νόημα κ’ ἐπεισε στὸ κρεβάτι, ντυμένος, μὲ τὰ παπούτσια του.

Σὲ λίγο ἀκούγότανε τὸ ρογαλητό του.

— Γουρούνι. Κερφὶ δὲ σοῦ καίγεται. Ἄνθρωπος θάχεις καὶ σὺ λίρες... ψιθύρισε.

‘Η ἑργμιὰ ἔκπλωθηκε στὸ δρόμο, τὸ καντήλι ἔφεγγε μ’ ἔνα φῶς μαλακό, ἀθώο... Τὰ μάτια της πέσανε στὸ καντήλι, ἐπειτα γυρίσανε στὴν εἰκόνα... Σιγαλιά.

‘Ανέδηγκε σὲ μιὰ καρέκλα κάτω ἀπὸ τὸ εἰκόνισμα, οὐφώθηκε στὰ νύχια ὡς τὸ καντήλι κ’ ἔσπρωξε μὲ τὸ δάχτυλό της τὸ χορταρένιο λουμίνι ποὺ πνήγηκε τσιτιρίζοντας μέσα στὸ ζεστὸ λάδι... Μιὰ σκοτεινὰ ἀπλώθηκε μέσα στὴν κάμπρα. Τὸ ρογαλητὸ τοῦ ἄντρα της ἀντηχοῦσε μονότονο, ρυθμικό.

Κατέδηγκε ἀπὸ τὴν καρέκλα.

— “Ἐτοι κ’ ἔτοι; χρημένο πάει, μουρμούρισε.

18ον

‘Απὸ τὰ βουνὰ τῆς Αθήνας πεδύκαι γευμένα ἀσπρα, τὸ κρύο κατεδάκινει τοσουχτερό, τρυπητὸ καὶ χύνεται στενὸς δρόμους σαρώνοντας τεῦς διαβάτες ποὺ τρέχουνε νὰ τρυπώσουνε σὲ κάποια ζεστὴ γωνίτσα. Οἱ ἀχτίνες ποὺ τὰ φράγματα ἀρχειαστὰ σκορπᾶνε, πρασινόλευκες, ξεψυχᾶνε πάνω στὰ ἔρημα, παγωμένα μάρμαρα τῶν πεζοδρομιῶν ὅπου κάποτε ἀντηχάει τὸ ρυθμικὸ χτύ-

πημα τοῦ τάκουνιοῦ κάποιας ἐργάτισσας ποὺ σκόλασε ἀργὰ καὶ τρέχει βιαστικὴ νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι της ποὺ τὴν περιμένει ἡ μάνη της μὴ δίνοντας καμιὰ προσοχὴ στὸ νέο ποὺ τῆς κόλλησε ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ βγήκε ἀπὸ τὸ μαγαζί, καὶ τὴν ἀκολουθάει πιστά, ἐπίμονα σφυρίζοντάς της ἀπὸ πίσω λόγια γλυκά. ‘Ο ἀγέρας πάρινε τὰ λόγια του κ’ ἡ φωτιὰ τῆς κερδίσεις του σδήμει μέσα στὴν παγωνιὰ τῆς γύχτας ἐνῷ κείνη ταχύνει πιὸ πολὺ τὸ βῆμα της ἀνήσυχη, ἀειάφορη. Πιὸ πολὺ κι ἀπὸ τὰ γλυκὰ τὰ λόγια του, ἡ ψυχή της ἀποδημάται ἀπόψε τὸ σπιτάκι της, ἐνῷ μαγγάλι γιομάτο κόκκινα κάρδουνα, κι ὁ γένος ἀπελπισμένος πιά, ξεποδαρικασμένος χώνεται κι αὐτὸς σ’ ἔναν καφενὲ γιὰ νὰ ξποστάσῃ.

‘Ο Ἀλέξης ἔφτασε τελευταῖς στὸ σπίτι της Ρίκας. Ἡ μικρή, φτωχικὴ κάμπρα ἀπόψε εἶχε ἀλλάξει σὲ φιλολογικὸ σαλόνι, διο ποὺ δὲ Αντρέας, δ ποιητής, ἔμελος λα τὰ διαβάση τὸ καινούριο δρᾶμα του. ‘Ο Ἀλέξης μπήκε μέσα ἐλπίζοντάς νὰ περάσῃ ἀπαρατήρητος, μέτα στὸ τριμένο, καυμπωμένο, μὲ τὸ γιακᾶς ἀνασηκωμένο σακκάκι του, μὰ δὲν ἐλογάρικε τὸν Αντρέα ποὺ μόλις τὸν εἶδε, πετάχτηκε ὅρθιος, ἔτρεξε καταπάνω του κι ἀγκαλιάζοντάς τονε τονε τράβηξε στὴ μέση τῆς κάμπρας, σχτινμένην, κόκκινην ἀπὸ τὴν τροπή του.

— Κυρίες καὶ κύριοι, σᾶς παρουσιάζω τὸν κύριο Ἀλέξη, καθηγητὴ τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας. Τὸ ἀκροατήριο, δύοις ἔργατες, ποὺ οἱ πιὸ πολλοὶ εἰτινε γνωστοὶ κι ἀπὸ ἄλλες φορὲς στὸν Ἀλέξη, ἔνοιωσε μιὰ ξεχωριστὴ συγκίνηση γιατὶ ἐνῷ τέτοιο πρόσωπο ἐρχότανε νὰ τιμήσῃ μὲ τὴν παρουσία του τὴν ταπεινὴ συντροφιά τους.

— Τιμή μας, φώναξε ἔνας.

Κείνο ποὺ μέσα στὴ σύχυσή του μπόρεσε νὰ ντιληφτῇ δ Ἀλέξης εἶνανε ἡ παρουσία καὶ δυὸς κορίτσιῶν μέσα στὴ συντροφιά. Ἀπλᾶ, φτωχικὰ γυμένα, κορίτσια τοῦ λακοῦ μὲ γλυκείς μορφές, ἔρθηνε κι αὐτά, συναδεμένα ἀπὸ τεὺς φίλους τους, νάκούστουνε τὸν ποιητή. ‘Ο Αντρέας, ἀρχισε νὰ τὰ συσταίνῃ.

— Η δεσποινίδα Καΐτη, η δεσποινίδα Καλλιόπη, κορίτσια φίνα, φώναξε ἐνῷ κείνες σκάζανε τὰ γέλια κατεβάζοντας τὰ μάτια τους.

— Α, κοριτσεῖς, κύριε Αντρέα, σχι, δικαρπτυρήθηκε η Καΐτη.

— Σᾶς δρκίζεις κορίτσια, σὲ δὲ τι ἔχω ἱερώτερο, στὴ φιλολογικὴ μου τιμή, αὐτή είναις ἡ πεποίθησή μου. Νχι. Κορίτσια φίνα, φώναξε δ Ἀντρέας σὲ σοῦχρο τόνο.

‘Ο Ἀλέξης τραβήχτηκε σὲ μιὰ γωνία κατεδάκινας τὸ γιακᾶς του καὶ τρέφοντας τὰ χέρια του γιὰ νὰ ζεσταθῇ. Τὰ δάχτυλα τῶν ποδιῶν του δὲν τάγιαθε ἀπὸ τὸ κρύο.

— Κάνει κρύο δξω; ρώτησε ἔνας.

— Φρεμάκι, ἀποκρίθηκε δ Ἀλέξης.

— Ως τόσο μέσα στὴν κάμπρα εἶχε δημιουργηθῆ μιὰ ζεστὴ ἀτμοσφαίρα μὲ τὰ κλειστὰ παράθυρα καὶ τὶς

πολλές άνάσες μαζί μὲ τοὺς καπνούς τῶν τσιγάρων καὶ τὴν κόκκινη φλόγα τῆς λάμπας ποὺ σιγαλοευρμούρισε τὸ αἰώνιο τραχυόνει τῆς, χαρούμενη κι αὐτὴ μέσα στὴ γλυκεῖν συντροφιά.

Ἐνας ζύγως τὸ παράθυρο, ἀνοιξε μιὰ γρίλια καὶ κοίταξε δέω.

— Μὴ αὐτὸς εἶναι μαχεῖται. 'Ο Υμητὸς τοιοῦτος σ' ἔνα ἀσπρό σάβδανο, σὰ γιγαντένιος ἥρωας πεθαμένος, ξαπλωμένος, κι ἀπὸ πάνω του τὸ φεγγάρι, σὰν πελώρια ἀσπρή λαμπάδα, τοῦ χύνει τὸ ἀσημένιο φῶς του, σὰ γὰ τοὺς μοιρολογάῃ, φώνοξε.

— Κάνε μας τὴν χάρην καὶ κλείσε τὴν γρίλια γιατὶ μπαίνει κρύο κι ἀσε τὶς ρομάντες, φώναξε ἄλλος.

Κεῖνος τραβήχτηκε μέσα κ' ἔρρηξε μιὰ ματιὰ σπλαχνικὰ στὸ φίλο του.

— Ποῦ νοιώθεις κακομοίρη ἐσὺ ἀπὸ τέγγη, ψιθύρισε κουνώντας τὸ κεφάλι του.

'Ο φίλος του σὰν νὰ προσβάλθηκε κάτι ἑτοιμάστηκε νάπαντήσῃ.

— "Οσο γὰ τὸ Γιώργο σᾶς τὸ βεβχιώνω ἐγώ, εἰναι φίγος τεχνίτης, φώιαξε ἡ Καλλιόπη διαφεντέβοντας τὸ φίλο της.

'Ο Αντρέας μισόκλεισε τὸ μάτι του.

— Γιὰ νὰ τὸ βεβχιώνῃ ἡ Καλλιόπη, κάτι θὰ ξέρη, εἴπε.

— Δὲν τάφηγετε αὐτά. 'Αντρέα, καιρὸς είνε νάρχισση, ἀκούστησες ἡ φωνή του Ζήητη.

— Βιδούια καιρὸς είναι, φωνάξαγε δλοὶ μαζί.

'Ο Αντρέας στάθηκε ὅρθιος στὴ μέση τῆς κάμαρας, ἔδγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ σακκακιοῦ του ἐναν πλίκο χαρτιὰ κι ἀρχίσε νὰ τὰ βάζῃ σὲ τάξη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμή Πειραιῶς—Αλεξανδρείας

Μόλις ἐκ τῶν ἀγγλικῶν ναυπηγείων παραλειψθὲν θαλαμηγὸν «ΣΥΡΙΑ» ταχύτητος 15 μιλλίων, ἀμυθήτου πολυτελείας καὶ ἀνέσεως ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (παραλία Τρούμπιας) ἔκστοτον ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὡρᾳ 3 μ. μ. κατ' εὐθεῖα δι 'Αλεξάνδρειαν.

Γραμμή Πειραιῶς-Θεσσαλονίκης-Καβάλλας

Γραμμή Πειραιῶς-Κυκλαδῶν

Τὸ μὲ διπλοῦς ἔλικας καὶ μηχανὰ; ἀφθάστου ταχύτητο πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιον «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τρούμπας).

Ἐκάστην ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ὡρᾳ 10.30' μ. μ., διὰ Σάρων Ανδρον, Κιόθιον καὶ Τήγον.

Ἐκάστην ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ὡρᾳ 8ην μ. μ. κατ' εὐθεῖα διὰ Θεσσαλονίκην-Καβάλλαν.

Διὰ περιτερῷ πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν 'Αθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς 'Απελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμᾶ Κούνι καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιάλμαν καὶ Σ. Σωταΐδου, (Πλατεῖα Συντάγματος) καὶ 'Ιωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλέκτρικὸν σταθμὸν 'Ομογοίας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορείου, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (δην σθεν 'Αγίας Τριάδος).

Ἐν 'Αλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγον, ὁδὸς 'Αντωνιάδου (Ἐκ τοῦ Πρακτορείου)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γενικὸς Διευθυντὴς ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τ τὸ μέγα Ελληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΙΩΑΝΝΙΝΑ”

Θέλει ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσω Καλαμῶν-Πατρῶν κατ' εὐθεῖαν διὰ νέαν 'Υόρκην τὴν 20 Τονούαρίου

Ἐπίσης τὸ ταχύτερον ὑπερωκεάνειον

ΒΔΕΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Θέλει ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς κατ' εὐθεῖαν διὰ Ν. 'Υόρκην τὴν 27 Ιανουαρίου.

Ἐπίσης τὸ ταχύτερον λαμπρὸν ὑπερωκεάνειον

ΠΑΤΡΙΣ

αναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς κατ' εὐθεῖαν διὰ Ν. 'Υόρκην τὴν 3 Φεβρουαρίου.

Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορείον 'Εθν. 'Ατμοπλοῖς ὁδὸς 'Απελλοῦ 1. 'Αριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΗΕΙΡΑΙΕΙ : Γενικὸν Πρακτορείον 'Εθν. 'Ατμοπλοῖς τῆς 'Ελλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (δην σθεν 'Αγία Τριάδος). 'Αρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀστράψουν θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωντο ἐγκαίρως εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς 'Εταιρίας καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ὑποστηρίζοντες τὰ 'Ελληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημαίαν δας, μεγαλύνετε τὴν Πατρίδα δας.